

Проект на НИД на Наредба № Н-5 от 27 юни 2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 17.03.2022 г. - 30.03.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #6623-K

Област на политика: Архив - Култура

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на културата

Тип вносител: Национално

Целта на предлаганите промени е оптимизиране на процеса на провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд "Култура", осъществяване на финансовото подпомагане и отчитане цялостното изпълнение на проектите по ясна, обективна и подробно разписана правна рамка.

За бележки и предложения: i.peykov@mc.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на културата

Адрес: София, София 1000, бул. Александър Стамболийски 17

Електронна поща: delovodstvo@mc.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;

- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Наредба - вер. 1.0 | 16.03.2022](#)

[мотиви - вер. 1.0 | 16.03.2022](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 01.04.2022](#)

[Становище на Мария Каравланова - вер. 1.0 | 04.04.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Rosen Bozhilov (29.03.2022 10:01)

Коментари към предложените промени на Наредба № Н-5 от 27 юни 2007 г.

Проектът за изменение на Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“ противоречи на Закона за закрила и развитие на културата, където в чл. 27, ал.1 ясно са разписани правомощията на УС на НФК. В чл. 28 са ясно разписани правомощията на председателя на УС – в случая министъра на културата. Проектът за изменение на Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г. вменява цялостната дейност по приемане на решения за провеждане на конкурси, както и цялостната дейност по приемане на резултатите от тях на председателя на Управителния съвет - в случая министъра на културата, коет е в разрез с чл. 28 от ЗЗРК. Недопостимо е наредба да променя ясно и точно разписани текстове в ЗЗРК. С така предложените промени по Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г. се противоречи и на коалиционното споразумение, където в приложение № 9: Култура първата точка по която е постигнато съгласие е: Децентрализация на Фонд „Култура“ . С така предлаганите промени по наредбата вместо децентрализация се предоставя еднолична власт на министъра на културата.

Автор: Павел Деспотов (25.03.2022 23:21)

И още нещо относно предлаганото.

Аз абсолютно подкрепям идеята за прозрачност. И затова тука ще предложа комисиите към фонд Култура, които разглеждат документите на хората, които кандидатстват да ги разглеждат в присъствие на и пред очите на хората и екипите, които кандидатстват, за да няма скрито-покрито. Ще е правилно също така, както вече казах председателите и членовете и навсимки други експертни -ведомствени и междуведомствени комисии към министерство на културата също да подписват декларации за конфликт на интереси.

Но и тези комисии също така да разглеждат документите на кандидатстващите пред тях хора и екипи било за кандидатстване за препоръчване на издаване на разрешителни или нещо друго, също да разглеждат въпросните документи в присъствие на хората и екипите, които кандидатстват. Ще е добре всичко това да става публично и прозрачно.

Автор: Павел Деспотов (24.03.2022 21:26)

Пак към Относно предлаганите неща за членовете на експертните комисии визирам конфликт. на интереси

декларация за конфликт на интереси трябва да подписват и попълват не само членовете, но и председателите на комисиите

Автор: Павел Деспотов (24.03.2022 21:15)

Пояснение Относно предлаганите неща за членовете на експертните комисии визирам конфликт. на интереси

В по-горния си текст озаглавен "**Относно предлаганите неща за членовете на експертните комисии**" пояснявам, че визирам конфликтите на интереси и добавям, че според мен трябва декларация относно конфликт на интереси да подписват членовете не само в експертните комисии към фонд Култура, така и всички останали членове на всички експертни ведомствени и междуведомствени комисии към Министерство на културата

Автор: Павел Деспотов (24.03.2022 21:04)

Относно предлаганите неща за членовете на експертните комисии

Аз лично одобрявам нещата предложени относно експертните комисии и техните членове към Фонд Култура. защото наистина не може даима конфликти на интереси! те са нещо безумно. Тук аз ще предложа тези въпросни правила да важат не само за експертните комисии към Фонд Култура, а да бъдат задължителни за всички експертни ведомствени и междуведомствени комисии, които са към Министерство на Културата.

Автор: Milena Nalbantova (23.03.2022 02:15)

Коментар по предложените промени на Наредба # Н-5

Във връзка с Проект на НИД на Наредба № Н-5 от 27 юни 2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“ става ясно, че:

1. Така направеното предложение противоречи на ЗЗРК, който предвижда самостоятелност на управлението на НФК, както и конкретно противоречи на чл.27, ал. 1 от него, в който УС ръководи дейността на Фонда. Правомощията на Министъра като председател на УС са ясно разписани в чл. 28 от ЗЗРК. Наредба не може да променя законодателно разписани текстове. Това ще бъде в явно нарушение на ЗЗРК.
2. Разходването на публични средства би следвало да се осъществи чрез широко обсъждане, а не чрез еднолично решение на министъра на културата. С така подадените промени се изземат функциите на колективния ръководен орган на Фонда, чийто председател се явява министъра на културата и неговата еднолична власт не може да стои над колективната в УС на НФК. По този начин се прави точно обратното на коалиционното споразумение – вместо децентрализация, неговото управление се трансформира в централизирана еднолична власт. Ролята на УС в НФК по така предложените промени се обезсмисля.
3. Така посочените промени не дават яснота по най-наболелия въпрос за прозрачност и капацитет на комисиите в НФК, за които има разписани ограничения с членство в тях, но няма ясни критерии, на които членовете да отговарят. Никъде не става ясно как точно се избират членовете на комисиите, кой прави предложения за тях и подбор, колко да бъдат на брой, има ли различни комисии за оценка и експертност?

Автор: V. Velev (22.03.2022 11:57)

Коментари към предложените промени

Мотивите, които са основата на предложените промени в Наредба № 5 са в значителна степен повърхностни и схематични. Промяната се отнася основно до въвеждане на контрол върху отделни етапи свързани с обявяването, провеждането и контрола спрямо отделните конкурсни програми. Няма обаче необходимият анализ, който да покаже какво точно налага конкретните предложения, както и с какво те ще съдействат за преодоляване на идентифицирани проблеми. Голяма част от предложените промени реално будят допълнителни въпроси, на които е нужно да бъде отговорено.

1. С новите текстове на Наредбата се изземват функции от УС на НФК и същите се предоставят на Министъра на културата. В мотивите е упоменато, че това се налагало с цел "необходимостта от осигуряване на възможност за упражняване на по-интензивен контрол върху разходването на средствата, вкл. публични такива, от фонданеобходимостта от осигуряване на възможност за упражняване на по-интензивен контрол върху разходването на средствата, вкл. публични такива, от фонда". Централизирането на вземане на окончателно решение от страна на едноличния орган – министъра на културата, е в противоречие с философията на НФК като самостоятелен орган, който взема и самостоятелни решения, независимо, че неговия принципал е МК. Също така, това е и в дисонанс с възприетите принципи и на децентрализация. Тук е нужно да се отбележи, че правомощията на УС на НФК са разписани в ЗЗРК – чл. 27, ал.1, а правомощията на председателя на УС – в случая министъра на културата, са ясно разписани в чл. 28. Наредба не може да променя законодателно разписани текстове.
2. Ако се приемат новите текстове, то е нужно да се даде яснота как точно министърът на културата ще осъществява възложените му с новите функции – ще проверява и евентуално ревизира становищата на техническата и експертната комисия – но как, по какъв механизъм и с експертната оценка на коя административна структура в рамките на МК ще се направи това? Администрацията на МК има разписани функционални задължения в Устройствения правилник за дейността на министерството, където нито една дирекция не е упоменато да осъществява подобни контролни дейности.
3. С новите текстове не се внася яснота как се формират самите комисии – техническа и експертна – на какъв принцип се прави подбора на техните членове? Има разписани само ограничения свързани с невъзможността някой да стане член на подобна комисия, но не и на какви критерии той следва да отговаря. А това е съществен момент, който нееднократно е коментиран предвид създали се проблеми около някои програми на НФК.
4. С предложените нови поправки в чл. 8б, ал. 2 се въвежда и „оценителна комисия“. Не е обаче разписано нейната същност, как е формирана тя, как са подбрани членовете ѝ и колко са те на брой, тя отделна ли е от експертната или част от нея, при какви условия работи тя!

Автор: Петър Иванов (21.03.2022 12:38)

коментари

Проектът за изменение на Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“ противоречи на Закона за закрила и развитие на културата, освен по начина, изложен вече в бележки по проектът, но той също така нарушава флагрантно основните принципи на националната културна политика така, както са прокламирани от чл.2 от ЗЗРК.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, т.1 от ЗЗРК основен принцип на националната културна политика е демократизма на културната политика.

Нормата на чл.2, т.2 от ЗЗРК от своя страна поставя като основен принцип на националната културна политика децентрализацията в управлението и финансирането на културните дейности.

Проектът за изменение на наредбата е напълно несъвместим с тези основни принципи и съответно и по тази причина противоречи на закона.

Предвидените изменения всъщност ограничават в огромна степен напълно неоснователно и извън всякаква разумна причина правомощията на УС на НФК, като той се превръща в един представителен орган, без реално участие в процеса по финансирането на културните дейности.

Същевременно всички тези правомощия се предоставят на министъра на културата, който всъщност ще осъществява финансирането на културните дейности.

Това довежда до централизация на управлението и финансирането на културните дейности, което пряко противоречи на нормата на чл.2, т.2 от ЗЗРК.

Друга проява на демократизма на културната политика от своя страна се изразява в изключително широкия състав на УС на НФК. Лишаването на този колективен орган от неговите правомощия, предвидени от закона и възлагането им на едноличен орган изпразва този принцип от съдържание и съответно пряко противоречи на нормата на чл.2, т.1 от ЗЗРК.

Автор: георги трифонов (20.03.2022 10:30)

бележки част 3

Много по-голямо учудване буди фактът, че не са зададени нормативно никакви критерии за експертна оценка, а те ще се определят със заповед на министъра на културата. (чл. 4, ал. 6). Детайлизирана е процедурата по извършваната от експертната комисия проверка и качествена оценка, но тя е толкова неясна и дава възможност за голяма доза липса на обективност, тъй като при разлика в оценките повече от 20 на сто окончателната оценка е средноаритметична от дадените оценки на двамата оценители с под 20 на сто разлика.

Не е налице основание за прилагане на чл. 26, ал. 4, изречение второ от Закона за нормативните актове, съгласно който срокът за предложения и становища по проекта е 14 дни, тъй като е налице изключителен случай. Не са посочени никакви изключителни причини в мотивите на съставителя на проекта. Обстоятелството, че

до края на месец март 2022 г. управителният съвет на Национален фонд „Култура“ трябва да приеме индикативна програма за темите на конкурсите през 2022 г. е било известно на автора на проекта, тъй като тази норма на Наредбата /чл. 3/ действа от 2007 г. Освен това тя не се изменя с проекта и следователно програмата може да бъде приета при досега действащата наредба. Нещо повече – с проекта се в чл. 3. се създава изречение второ:

„При възникване на извънредни или непредвидени обстоятелства със заповед на министъра на културата може да бъде удължен срокът за приемане на програмата.“ Това дава още по-голямо основание да се твърди, че краткият срок за предложения и становища по проекта противоречи на чл. 26, ал. 4, изречение второ от Закона за нормативните актове и е основание за атакуване на промените по съдебен ред.

Автор: георги трифонов (20.03.2022 10:29)

бележки част 2

Съгласно промените Министърът на културата със заповеди определя поименния състав на техническата и на експертната комисия, както и техните председатели (чл. 7, ал. 2). Този текст съсредоточава посочените функции еднолично върху председателя на УС, което е в разрез със духа на закона и изричното определяне на функционалните компетентности в чл. 27 и чл. 28 от ЗЗРК.

Изрично е посочено, че министърът еднолично одобрява доклада на експертната комисия, като издава решение, с което окончателно подрежда проектите в низходящ ред според дадената им оценка. Не е посочена никаква мотивировка за текста на новата ал. 2 на чл. 10, съгласно която Министърът на културата може да върне доклада на комисията при установени несъответствия, пропуски или недостатъци, които могат да бъдат отстранени, с указания за предприемане на необходимите действия. Посоченият текст дава възможност министърът да дава задължителни указания на комисията за промяна на осъществената от нея оценка.

Посочено е, че с оглед усъвършенстване на контрола за разходване на предоставените средства в предложените изменения на наредбата е предвидено получателите средства лица да отчетат не само разходваните средства, но и цялостното изпълнение на финансираните проекти (чл. 13, ал.1). Посоченото изменение не е мотивирано нито за законосъобразност, нито за целесъобразност. Не е налице основание и правна необходимост лицата да отчетат финансово средства от други донорски организации пред Национален фонд „Култура“, нито да дават отчет за изразходени собствени средства. Посочената разпоредба увеличава бюрократичната тежест върху спечелилите кандидати ненужно и затормозява както тяхната отчетна работа, така и тази на Национален фонд „Култура“.

Друго важно изменение на действащата правна уредба е свързано с реда за провеждане на конкурсите. Проектът предвижда заличаване на досега уредените три основни критерия за оценка:

1. художествения и естетическия им потенциал в контекста на европейското културно разнообразие;
2. техния потенциал за утвърждаване и развитие на уникалността и автентичността на българската култура и изкуство;
3. икономическата обосновааност на предлагания бюджет.

Предвидено е освен от експертна комисия, която извършва качествена оценка на представените проекти, в конкурсите да участва и техническа комисия, която да извършва предварителна оценка за съответствие с изисквания към програмата за темите на конкурсите и допустимост на подадените проектни предложения (чл.8а). В мотивите към проекта се посочва, че са изготвени ясни, обективни и изчерпателно изброени критериите за допустимост и съответствие на предлаганите проекти, както и ясна и прозрачна процедура за проверка на проектите. Предлаганата процедура предлага „оценка“ на проектите двукратно, като оценката от техническа комисия дублира част от експертната оценка. Критерият „налице ли са недопустими разходи в бюджета на съответния проект“ е всъщност критерий за експертна преценка на обосновааността и реалистичността на бюджета, което именно е основен момент при разходване на публични средства. Неясно защо този критерий се поверява за преценка на техническа комисия, като той следва да е същностен при експертната преценка. По чл. 8а, ал. 6 са посочени по-горе бележки, че правната техника, която е използвана не създава задължения за техническата комисия.

Автор: георги трифонов (20.03.2022 10:26)

бележки част 1

.Проектът за изменение на Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“ противоречи цялостно както на духа на Закона за закрила и развитие на културата, който предвижда самостоятелност на управлението на фонда, така и конкретно на чл. 27, ал. 1 от него, съгласно който Управителният съвет ръководи дейността на фонда, който за целта приема решения за провеждане на конкурси за финансиране на културни инициативи, целеви програми, творчески проекти и др.

Същевременно проектът цялостно противоречи на разпоредбата на чл. 12 от Закона за нормативните актове, съгласно който актът по прилагане на закон може да урежда само материята, за която е предвидено той да бъде издаден. Проектът излиза извън законовата делегация и предвижда правомощия на председателя на Управителния съвет, каквито законът не му дава.

Съгласно мотивите целта на предлаганите изменения и допълнения е оптимизиране на процеса на провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“, осъществяване на финансовото подпомагане и отчитане цялостното изпълнение на проектите по ясна, обективна и подробно разписана правна рамка:

1. Оптимизиране не е налице, а е налице излишно усложняване на процедурата чрез въвеждане на двустепенна на мястото на едностепенна оценка на проектите от две, а не от една комисии, като и за двете е посочено, че осъществяват „ **оценка**“.
2. Наред с това начинът, по който ще се извършва преценка на кои от кандидатите да се даде възможност да изправят нередовности по проектите е разписан неясно и създава възможност за субективизъм и дискриминация /чл. 8 а/. Нещо повече – изискването да се предоставя единствено информация, която не води до изменение в качеството на проекта, което може да доведе до поставяне на кандидата в по-благоприятно положение спрямо останалите кандидати **се отнася до кандидата**, а не е изискване към комисията за техническа оценка.
3. Проектът на изменения вменява цялостната дейност по приемане на решения за провеждане на конкурси и цялостната дейност по приемане на резултати от тях на председателя на Управителния съвет в разрез с чл. 28 от ЗЗРК, съгласно който Министърът на културата има само две функции:

1. свиква и ръководи заседанието на управителния съвет;

2. сключва и прекратява трудовия договор с изпълнителния директор по решение на управителния съвет.

Буди недоумение фактът, че законовата делегация на чл. 31, ал. 3 ЗЗРК, съгласно която министърът на културата определя условията и реда, по които след провеждане на конкурс се предоставят средствата по Национален фонд „Култура“ се използва като аргумент всички функции на Управителния съвет да бъдат прехвърлени върху министъра на културата. Посоченият законов текст е правно-техническа формулировка за възлагане на създаването на подзаконов нормативен акт, а не дава правомощия за нарушаване на разпоредбите на чл. 27 и 28 от ЗЗРК.

В мотивите към проекта се посочва необходимостта от осигуряване на възможност за упражняване на по-интензивен контрол върху разходването на средствата, вкл. публични такива, от фонда и с това се мотивира промяната условията на конкурсите за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“ да се определят от министъра на културата. Както е посочено по-горе тази промяна противоречи на чл. 27 и 28 от ЗЗРК. Одобряването на условия на конкурс еднолично вместо от колективен орган противоречи на принципа за интензивен контрол. Интензивен контрол върху разходването на средства следва да се осъществи именно чрез широко обсъждане от представители на творческите съюзи на условията съобразно

сега действащия текст.

История

Начало на обществената консултация - 17.03.2022

Приключване на консултацията - 30.03.2022

Справка за получените предложения - 01.04.2022

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)